

[Anker Jørgensen.]

ikke vil få medbestemmelsesret om, ikke vil få medansvar for de vilkår, hvorunder arbejdet skal udføres. Vi mener, forslaget er udtryk for ringeagt over for eller i hvert fald undervurdering af de forholdsregler, som organisationerne selv har skabt for at fremme en fredelig forhandling om overenskomsterne.

De nye forhandlingsregler fra 1964 er jo meget positive. Lad mig eksempelvis nævne, at § 7 indeholder en nydannelse, som sikkert vil vise sig værdifuld. Der siges her, at hvis parterne er enige om beløbsrammer, men derimod stadig er uenige om, hvordan beløbet skal indpasses i de enkelte overenskomstområder, skal indpasningen overlades til overenskomstnævnet. Man må huske, at beløbsrammen skal fastlægges på baggrund af officielle statistikker, bl. a. har jo økonomiministeren nu taget initiativ til en bedre statistik for selvstændige erhvervsdrivende. Her vil folketinget, her vil det offentlige kunne yde arbejdsmarkedets parter en positiv service, som er værdifuld.

Det foreliggende forslag, mener vi, peger den anden vej, den forkerte vej. Jeg må derfor på den socialdemokratiske gruppes vegne gå imod lovforslaget om aftalenævn, men er naturligvis ikke uvillig til at drøfte problemet i et udvalg.

Axel Kristensen: Må jeg begynde med at sige, at jeg er enig i det, hr. Baunsgaard sagde om tidspunktet. Det må altid være på en tid, hvor der ikke er konflikt, at vi skal drøfte disse spørgsmål, og en tid, hvor der ikke er overenskomstforhandlinger; det kan der ikke være diskussion om.

Til hr. Anker Jørgensen vil jeg sige, at det er ikke reallønssstigninger, vi diskuterer i dag. Det drejer sig ikke om noget mod arbejderne eller lønmodtagerne rettet, men kun om, hvordan man klarer situationer, hvor samfundet alligevel griber ind. Der kan ikke være nogen her, der ikke ønsker den størst mulige reallønssstigning. En reallønssstigning kan kun ske på grundlag af en forøget produktion. Det behøver vi ikke at snakke om i dag; herom er der ingen uenighed.

Adskillige gange har folketinget været nødt til at gribe ind i arbejdskonflikter; to gange inden for det sidste år har regeringen

fremSAT lovforslag om forbud mod strejker og motiveret det med, at det pågældende arbejde var livsvigtigt for samfundet, og den har fået dette argument godkendt af folketinget. Regeringen har endvidere accepteret, at overenskomsterne for de omstridte afsnits vedkommende skulle fastsættes af et nævn, d. v. s. en domstol. Diskussionen kan derfor ikke dreje sig om samfundets ret til at hindre arbejdskonflikter, når en konflikt berører livsvigtige arbejdsområder, og heller ikke om, hvorvidt skønnet herom tilkommer regering og folketing. Det, man med udbytte kan diskutere, er derfor, hvem der skal foretage indgreb, regering eller folketing. Skal det med andre ord ske administrativt eller ved lov?

Det er klart, at hvis regeringen administrativt skal kunne foretage indgreb, kræver det, at en permanent lov giver bemyndigelsen hertil og fastsætter reglerne for, hvorledes indgrebet kan ske. Det forudsætter tillige, at regeringen har parlamentarisk dækning for sit indgreb, da den jo ellers ville blive styrtet her i tinget. Folketingets indflydelse er således helt sikret, også hvis man vælger administrative indgreb, det vil sige, hvis man overlader det til regeringen at foretage de nødvendige indgreb.

Venstre og det konservative folkeparti har tidligere fremsat lovforslag om en sådan administrativ ordning; jeg var ordfører dengang, og venstres stilling er stadig den samme. Dersom tinget nu i stedet vælger en ordning, der kræver en lov i de enkelte tilfælde, for at en arbejdskonflikt kan blive forbudt og en overenskomst oprettet ved en nævnskendelse, så er de politiske forudsætninger de samme som ved en administrativ ordning. Det kan da næppe tænkes, at folketinget skulle gennemføre en lov om forbud mod en arbejdskonflikt, uden at regeringen accepterer loven. I modsat fald må der blive folketingsvalg på sagen, og i den tid må konflikten løbe. Politisk er der altså ingen forskel på resultatet af de to metoder.

Den administrative ordning må rumme væsentlige fordele for hurtig handling og give mulighed for en kun delvis indgriben i konfliktområdet. Det er da meget muligt, at der er konflikt på et stort område, og at kun meget små dele af det drejer sig om livsvigtige spørgsmål. Hvordan skulle folke-